

กระทู้ถามที่ ๑๐๕๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง การก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมและพนังกั้นน้ำริมตลิ่งจังหวัดสิงห์บุรี

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นประจำทุกปีในเขตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เขตพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี ก่อให้เกิดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างยิ่ง คิดเป็นค่าเสียหายทั้งทรัพย์สินทางราชการและของประชาชนเป็นจำนวนเงินปีละหลายร้อยล้านบาท สาเหตุเกิดจากพื้นที่ชุมชนส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มติดสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และมีปริมาณน้ำท่วมขังสูงมากกว่าปกติเป็นระยะเวลาหลายสัปดาห์ ดังนั้นเพื่อบรรเทาความเสียหายจากอุทกภัยในเขตชุมชนจึงขอให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยเฉพาะในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรีและเทศบาลตำบลอินทร์บุรี รวมถึงก่อสร้างพนังกั้นน้ำริมตลิ่งแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตพื้นที่อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายในการสนับสนุนงบประมาณการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมและพนังกั้นน้ำริมตลิ่งในจังหวัดสิงห์บุรีหรือไม่ อย่างไร และถ้ามีจะดำเนินการเมื่อใด หากไม่มีเป็นเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

๒. หากยังไม่มียุทธศาสตร์ในการก่อสร้าง รัฐบาลมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุทกภัยในระยะสั้นและระยะยาวอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ชัชวดี ธนาคมานุสรณ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

จังหวัดสิงห์บุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๐๘๘ ร.

ของ นายชัยวุฒิ ธนาคนานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสิงห์บุรี
เรื่อง การก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมและพนังกั้นน้ำริมตลิ่งจังหวัดสิงห์บุรี

ข้าพเจ้า นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ รัฐบาลมีนโยบายในการสนับสนุนงบประมาณการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมและพนังกั้นน้ำริมตลิ่งในจังหวัดสิงห์บุรีหรือไม่ อย่างไร และถ้ามีจะดำเนินการเมื่อใด หากไม่มีเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๑ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. สภาพทั่วไป

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความเสียหายและความเดือดร้อนของประชาชนจากปัญหาน้ำท่วม โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ภาคกลางตอนบน และกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นที่ราบลุ่มสองฝั่งแม่น้ำ ได้รับผลกระทบจากปริมาณน้ำที่มีเป็นจำนวนมากและไม่สามารถระบายลงสู่ทะเลได้ในเวลารวดเร็ว ส่งผลให้เกิดน้ำเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่บริเวณ ๒ ฟังแม่น้ำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเขตชุมชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น และเป็นย่านธุรกิจการค้าในหลายจังหวัด ประกอบกับการก่อสร้างถนนหลายสายที่กีดขวางทางระบายน้ำ ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำที่ท่วมขังอยู่ให้ลดลงได้ ก่อให้เกิดผลกระทบกับประชาชนเป็นจำนวนมาก

๒. กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ กฎเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ

๒.๑ พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒

๒.๒ แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒.๓ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๓๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ แผนและโครงการป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชน

๒.๕ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ อนุมัติให้ดำเนินโครงการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนในระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๓)

๓. มาตรการดำเนินการ

๓.๑ นโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการ

๑) รัฐบาลได้ตระหนักถึงความเสียหายและความเดือดร้อนของประชาชนจากปัญหาน้ำท่วมโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ให้กรมโยธาธิการดำเนินโครงการป้องกันน้ำท่วมโดยเร่งด่วน ดังนี้

(๑) ให้ออกแบบโครงการป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่จำเป็นเร่งด่วน ๗ เทศบาล และเพิ่มเติมอีก ๓ เทศบาล รวม ๑๐ เทศบาล ประกอบด้วย เทศบาลนครนครสวรรค์ เทศบาลเมืองชัยนาท เทศบาลเมืองสิงห์บุรี เทศบาลเมืองอ่างทอง เทศบาลนครนครศรีอยุธยา เทศบาลเมืองปทุมธานีและพื้นที่ข้างเคียง พื้นที่ฝั่งตะวันตกและตะวันออกของจังหวัดนนทบุรี เทศบาลนครพิษณุโลก เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี และเทศบาลเมืองชุมพร

(๒) ให้ศึกษาจัดทำแผนหลักในพื้นที่ชุมชนใน ๗๔ จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ)

๒) กรมโยธาธิการได้ทำการออกแบบและศึกษาวางแผนโครงการป้องกันน้ำท่วมหลัก ตาม (๑) และจัดทำแผนป้องกันน้ำท่วมหลักในพื้นที่ชุมชน ตาม (๒) เสร็จแล้ว โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เห็นชอบให้กรมโยธาธิการดำเนินการดังนี้

(๑) ให้ดำเนินการก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่น้ำท่วมรุนแรงตามลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาที่ได้ออกแบบแล้วเสร็จ จำนวน ๕ พื้นที่ คือ เทศบาลนครนครสวรรค์ เทศบาลเมืองชัยนาท เทศบาลเมืองสิงห์บุรี เทศบาลเมืองอ่างทอง และเทศบาลนครนครศรีอยุธยา ใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๗) ใช้งบประมาณค่าก่อสร้าง ๒,๐๔๔ ล้านบาท และระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๓) ใช้งบประมาณค่าก่อสร้าง ๒,๒๕๘ ล้านบาท

(๒) ให้ดำเนินการสำรวจออกแบบโครงการป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชน โดยวางแผนหลักป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชนไว้ จำนวน ๔๕ จังหวัด รวม ๘๘ พื้นที่ ระยะเวลาดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๔๘ งบประมาณค่าออกแบบ ๖๒๖ ล้านบาท

๓.๒ การก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมและพนังกั้นน้ำริมตลิ่งเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี

๑) แผนงานและโครงการ

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้กำหนดแผนงานโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมและพนังกั้นน้ำริมตลิ่งในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี บริเวณเทศบาลเมืองสิงห์บุรี และ

เทศบาลเมืองอินทร์บุรีไว้แล้ว โดยบรรจุไว้ในแผนงานก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนกลุ่มที่ ๑ ใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๘) และระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๕)

๒) การจัดสรรงบประมาณก่อสร้าง

กรมโยธาธิการและผังเมืองจะได้ประสานเพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณดำเนินการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมตามโครงการดังกล่าว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘

คำถามข้อ ๒ หากยังไม่มียุทธศาสตร์ในการก่อสร้างรัฐบาลมีแนวทางการแก้ไขปัญหาอุทกภัยในระยะสั้นและระยะยาวอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๒ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

มาตรการดำเนินการ

๑. นโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมแบบบูรณาการ

รัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหา น้ำท่วมแบบบูรณาการ ซึ่งมีทั้งมาตรการใช้สิ่งก่อสร้างและไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง อันได้แก่ การใช้มาตรการควบคุมด้านผังเมือง การก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนควบคู่ไปกับการบริหารจัดการน้ำในแต่ละลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบและได้อนุมัติให้ดำเนินโครงการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนในระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๓) โดยทำการสำรวจออกแบบโครงการป้องกันน้ำท่วมใน ๔๘ จังหวัด (รวม ๘๘ พื้นที่) รวมงบประมาณดำเนินการ ๔,๘๖๘ ล้านบาท ตามที่กล่าวไว้ในคำตอบข้อที่ ๑

๒. การแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี

จังหวัดสิงห์บุรีได้จัดทำแผนพัฒนาโครงการแก้ไขและป้องกันปัญหาน้ำท่วมทางด้านกายภาพแบบบูรณาการในระดับจังหวัด ดังนี้

๒.๑ แผนพัฒนาโครงการเร่งด่วน (งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๖)

๑) ซ่อมบำรุงความชำรุดเสียหายกำแพงคอนกรีตเสริมเหล็กริมแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรี

๒) ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งในพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย และเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยมาก

๒.๒ แผนพัฒนาโครงการระยะกลาง ๓ ปี (งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๘)

๑) ก่อสร้างกำแพงคอนกรีตเสริมเหล็ก และทางเดินเล่นพร้อมระบบระบายน้ำป้องกันน้ำไหลเข้าบริเวณพื้นที่ ระดับความสูงประมาณ ๑๓.๐๐ เมตร (จากระดับน้ำทะเลปานกลาง) ตลอดแนวบริเวณชุมชนเทศบาลตำบล ๓ แห่ง ๓ โครงการ

๒) ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยมาก ๖ โครงการ

๒.๓ แผนพัฒนาโครงการระยะ ๕ - ๑๐ ปี (งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙)

๑) การออกกฎหมายใช้บังคับการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ ลำน้ำ หนองน้ำต่างๆ ให้เป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พื้นที่สีเขียวอ่อน) ระยะห่างจากริมฝั่งไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร โดยประกาศเป็นกฎกระทรวงผังเมืองรวม

๒) พัฒนาพื้นที่ชายฝั่งแม่น้ำที่ถูกกระแสน้ำเซาะตลิ่งพัง ๑๕ พื้นที่ ซึ่งจะสามารถพัฒนาได้หลายวิธี เช่น ระบบธรรมชาติป้องกัน คือ ปรับปรุงให้พื้นที่ชายฝั่งเป็นระบบขั้นบันไดและปลูกหญ้าแฝก ป้องกันการกัดเซาะผิวดินชายฝั่ง หรืออาจพิจารณาโดยก่อสร้างเขื่อนหินปกคลุมผิวดิน ซึ่งก็จะสามารถป้องกันได้อีกวิธีหนึ่ง เป็นต้น

๓) ขุดลอกแม่น้ำ ลำธาร ที่ตื้นเขิน พัฒนาลอง ซอยต่างๆ ที่ต้องระบายน้ำกระจายพื้นที่อื่นๆ หรือกักเก็บน้ำในพื้นที่แก้มลิง เพื่อใช้ในการเกษตรกรรม ฤดูกาลขาดแคลนน้ำ

๔) ปลูกจิตสำนึกรับผิดชอบของประชาชนในชุมชน ให้รักและหวงใยต้นน้ำ ลำธาร ที่ต้องดูแล รักษา ป้องกัน และอนุรักษ์ให้แหล่งน้ำปราศจากสิ่งปฏิกูลทั้งสิ้น

๕) วางผังเมืองรวมจังหวัดให้แล้วเสร็จ กำหนดแผนพัฒนาการป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัย เนื่องจากอุทกภัยอย่างยั่งยืน

๖) เสริมถนนหรือกำแพงปิดล้อม ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนหนาแน่น หรือเขตเศรษฐกิจสำคัญ โดยอย่างมีระบบป้องกันและฟื้นฟู

๗) พัฒนาก่อสร้างถนนโครงการนอกเขตชุมชนริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตลอดแนว ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่สาธารณะชายฝั่งแม่น้ำเป็นถนนเพื่อการคมนาคม และเป็นคันกันกระแสน้ำป้องกันน้ำท่วม

๘) อพยพประชาชนที่ปลูกสร้างอาคารพักอาศัยบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์ชายฝั่งริมแม่น้ำออกจากพื้นที่ที่เคยได้รับผลกระทบจากอุทกภัยซ้ำซาก หรืออาจต้องใช้มาตรการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อการก่อสร้างโครงการป้องกันน้ำท่วมต่างๆ ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบหรือความร่วมมือจากประชาคมชุมชน

๙) มุ่งเน้นการพัฒนาโครงการป้องกันน้ำท่วม สถานที่สำคัญต่างๆ ทางศิลปวัฒนธรรม ทางศาสนสถาน และทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น